

UCHWAŁA Nr XVI/100/07
Rady Miasta Helu
z dnia 20 grudnia 2007 roku

w sprawie: przyjęcia strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie miasta Helu w latach 2007-2013.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity - Dz. U. z 2001r. Nr 142 poz. 1591, oraz z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568 z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, zmiany – Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1487, Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 186, poz. 1380, Nr 249, poz. 1831, Nr 251, poz. 1844, z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 36, poz. 226, Nr 48, poz. 320, Nr 120, poz. 818, Nr 209, poz. 1519)

Rada Miasta Helu uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się treść „strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie miasta Helu w latach 2007-2013” stanowiącą załącznik do uchwały.

§ 2

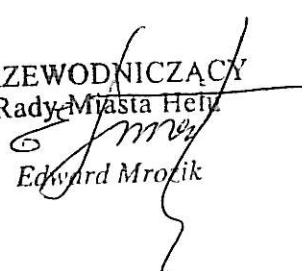
Wykonanie uchwały powierza się burmistrzowi Helu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicach informacyjnych.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miasta Helu

Edward Mroziński

**Załącznik do Uchwały
Rady Miasta Helu Nr XVI/100/07
z dnia 20.12.2007 roku.**

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA TERENIE MIASTA HEL
W LATACH 2007-20013**

1. OBOWIĄZKI GMINY NAŁOŻONE PRZEPISAMI PRAWA.....	39
2. PLANOWANIE STRATEGICZNE W MIEŚCIE HEL – PRZYJĘTE ZASADY	44
3. SKUTECZNY SYSTEM DZIAŁAŃ JEDNOSTEK FUNKCJONUJĄCYCH W SFERZE POMOCY SPOŁECZNEJ OPARTY NA AKTYWNOŚCI JEJ BENEFICJENTÓW (POLITYKA PRORODZINNA) – JAKO PRIORYTET POMOCY SPOŁECZNEJ W MIEŚCIE HEL.....	45
4. FINANSOWANIE STRATEGII.....	67
5. HARMONOGRAM REALIZACJI CELÓW.....	67
6. MONITOROWANIE REALIZACJI STRATEGII.....	67
7. REALIZATORZY STRATEGII I PODMIOTY WSPIERAJĄCE.....	68
VII. ZAKOŃCZENIE	69

II. TRYB PRZYGOTOWANIA STRATEGII

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Miasta Hel przygotowana została zgodnie z ogólnymi warunkami stawianymi takim dokumentom. Umownie można ją podzielić na cztery główne części.

Część pierwsza zawiera rozważania odnoszące się do kanonów polityki społecznej, obowiązujących standardów oraz przyjętych na szczeblu makroekonomicznym programów z zakresu polityki społecznej. Z uwagi na fakt obecności Polski w Unii Europejskiej nakreślono podstawowe założenia polityki społecznej również na tym poziomie. Wskazano uwarunkowania programowe wynikające z Narodowego Planu Rozwoju. W celu odniesienia problemów społecznych do skali lokalnej i pokazania szerszego ich tła przedstawiono programy opracowane na poziomie województwa i powiatu.

Część druga przedstawia gminę Hel według stanu na dzień opracowywania dokumentu. Zawarto tutaj informacje istotne z punktu widzenia występujących na jej terenie problemów społecznych. Analizowano zatem stan gospodarki gminy, sytuację na rynku pracy, zarysowano strukturę demograficzną. Opisano również dostępne dla mieszkańców usługi społeczne w postaci edukacji, ochrony zdrowia, kultury i pomocy społecznej.

W części trzeciej dokonano oceny możliwości rozwojowych gminy. Jako narzędzia użyto analizy SWOT, tak by wskazać mocne i słabe strony gminy, przedstawić wewnętrzne szanse i zewnętrzne, niezależne od władz omawianej jednostki samorządu terytorialnego, zagrożenia.

Część czwarta to sformułowanie misji gminy i wskazanie obszarów interwencji. W każdym z obszarów wytyczono podstawowe cele, których osiągnięcie powinno przyczynić się do zredukowania występujących niekorzystnych zjawisk. W części tej wskazano również podmioty odpowiedzialne za realizację zadań oraz instytucje wspierające gminę w ich wykonaniu. Ponadto zawarto ustalenia dotyczące finansowania i monitorowania Strategii.

Strategia obejmuje okres do 2013 roku. Uzasadnieniem dla tak wybranego horyzontu czasowego jest z jednej strony specyfika procesów społecznych (skutki realizacji strategii

III. POLITYKA SPOŁECZNA NA SZCZEBLU WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM, WOJEWÓDZKIM I POWIATOWYM

1. PRIORYTETY POLITYKI SPOŁECZNEJ W UNII EUROPEJSKIEJ

Z dniem 1 maja 2004 r. Rzeczpospolita Polska stała się członkiem Unii Europejskiej. Dzięki temu może uczestniczyć w programach wspólnotowych dotyczących również rozwiązań społecznych. Wspólnota Europejska jest rzecznikiem aktywnej polityki społecznej. Ma ona stwarzać państwom członkowskim warunki dla skutecznego przeciwdziałania społecznemu wykluczeniu.

Rada Europejska w grudniu 2000 r. w Nicei przyjęła konkretne wytyczne w zakresie zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego (Agenda Społeczna). Zasadniczym celem przewidzianym w Agendzie jest „bardziej spójne społeczeństwo: równe szanse dla wszystkich”. Natomiast podstawowym narzędziem realizacji tego celu jest zastosowanie Otwartej Metody Koordynacji. Ma ona prowadzić do opracowania jednej listy wspólnych celów dla integracji społecznej, emerytur i rent oraz opieki zdrowotnej, włączając w to cele horyzontalne, takie jak równość szans i dostęp do rynku pracy.

Otwarta Metoda Koordynacji to sposób na podejmowanie i realizowanie wspólnych działań w obszarze polityki społecznej. Założenia podstawowe tej metody polegają na wyznaczaniu wspólnych celów na podstawie uzgodnionego metodologicznie opisu zjawisk społecznych. Zarówno dla opisu zjawisk społecznych, jak i wyznaczania celów zdefiniowano i przyjęto szereg wskaźników. Odnoszą się one do całej gospodarki (tzw. wskaźniki strukturalne) oraz do obszarów socjalnych.

W 2005 r. przyjęta została przez Komisję Europejską druga faza Agendy Społecznej, obejmująca okres do 2010 r. Jej mottem stało się sformułowanie: „Społeczna Europa w gospodarce światowej: zatrudnienie i szanse dla wszystkich”.

Agenda Społeczna przewiduje modernizację modelu społecznego w Europie w oparciu o realizację założeń Agendy Lizbońskiej. Nowa Agenda mówi o konieczności gwarancji zatrudnienia i zwiększenia szans na jego osiągnięcie. Wszystko to w oparciu

- Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

Rozważając zagadnienie polityki społecznej należy również uwzględnić Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007 – 2013. Jego celem jest umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich poprzez wzrost zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego oraz wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa.

W ramach Programu wsparciem zostaną objęte następujące obszary: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnienia związane z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich, budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli itd.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki stanowi odpowiedź na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Wyzwania te to: uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji dla wzrostu oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki składa się z 10 Priorytetów realizowanych równolegle na poziomie centralnym i regionalnym.

Priorytety realizowane centralnie to:

- Zatrudnienie i integracja społeczna.
- Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw.
- Wysoka jakość edukacji odpowiadająca wymogom rynku pracy.
- Dobre państwo.
- Profilaktyka, promocja i poprawa stanu zdrowia społeczeństwa.

Priorytety realizowane na szczeblu regionalnym to:

- Rynek pracy otwarty dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej.
- Regionalne kadry gospodarki.
- Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach.

3. interwencję kryzysową;
4. integrację społeczną i zawodową.

Założenia polityki społecznej przyjęte w Strategii są następujące:

1. Umożliwienie mieszkańcom Pomorza pełnego rozwoju i uczestnictwa w życiu gospodarczo – społecznym regionu.
2. Obowiązkiem administracji i samorządu jest stwarzanie takich warunków i przestrzeni, które umożliwią mieszkańcom na każdym etapie życia i w każdej wspólnotie, w której uczestniczą – rodzinie, grupie rówieśniczej, miejscu edukacji i pracy, wspólnotie lokalnej, możliwość suwerennej samorealizacji i podejmowania odpowiedzialności za jakość życia i dobro wspólne.
3. Konieczne jest działanie na rzecz realizacji wartości jakimi są: spójność i solidarność społeczna – tzn. wyrównywania szans wszystkich osób i grup społecznych regionu i solidarne współdziałanie na rzecz pełnej integracji i reintegracji, przeciwdziałania marginalizacji i dążenia do inkluzji, troska o zachowanie tożsamości kulturowej.

Przyjęcie powyższych założeń ma być szansą na zrównoważony rozwój regionu czyli wysoką jakość życia społeczno – gospodarczego z zachowaniem zasobów kulturowych, przyrodniczych, z pełnym wykorzystaniem potencjału gospodarczego, środowiskowego, kulturowego i ludzkiego.

Realizacji tych założeń powinny sprzyjać zasady:

- pomocniczości;
- uznania troski o zdrowie i wykształcenie jako fundamentu rozwoju;
- traktowania dobrze funkcjonującej rodziny jako gwaranta prawidłowego rozwoju, samorealizacji i szkoły budowania umiejętności dialogu oraz partnerstwa;
- zapewnienia równego dostępu do praw, dóbr i usług w tym dostępu do nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych;
- dialogu i partnerstwa jako fundamentu inicjatyw wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację polityki społecznej;
- zasada otwartości i przejrzystości działań.

SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA -- tworzenie warunków do rozwoju lokalnej polityki gospodarczej na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw oraz wspieranie działań organizacji pozarządowych działających w zakresie zbliżonym do zadań własnych samorządów terytorialnych i struktur pomocy społecznej.

Liczba ludności wynosi 3 952 (w tym kobiety – 1 959; mężczyźni – 1 993) (dane GUS, stan na dzień 31.XII.2006 r.). Hel od północy sąsiaduje z Morzem Bałtyckim, a od południa z Zatoką Gdańską. Na lądzie graniczy z gminą Jastarnia.

2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

Powstające na terenie gminy Hel nieczystości to głównie ścieki socjalno – bytowe. Omawiana jednostka podziału terytorialnego posiada nowoczesną mechaniczno – biologiczną oczyszczalnię ścieków, osiągającą dużą redukcję zanieczyszczeń (oddana do użytku w 2000 r.). Oczyszczone ścieki są odprowadzane do Zatoki Gdańskiej. Eksploatacją oczyszczalni zajmuje się Zespół Zakładów Obsługi Miasta w Helu.

Wyszczególnienie	Wartość
Projektowana przepustowość oczyszczalni (m ³ /d)	2 600
Średniodobowa ilość ścieków (m ³ /d)	1 700
Ścieki odprowadzane ogółem (dam ³ /rok)	448
Ludność obsługiwana przez oczyszczalnię (ogółem osób)	3 898

*Źródło: Dane GUS 2006 r.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w mieście wynosi 1,3 km.

Wyszczególnienie	Wartość
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	138
Ścieki odprowadzone (dam ³)	448
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej (osoba)	3 687

*Źródło: Dane GUS 2006 r.

W latach 2007 – 2013 władze miasta planują zrealizowanie przedsięwzięcia polegającego na uporządkowaniu gospodarki wodno – ściekowej na jego obszarze. Inwestycja ma być dofinansowana ze środków Funduszu Spójności (szacunkowa wartość projektu – 53,66 mln zł, planowany udział Funduszu Spójności – 30,15 mln zł).

* Źródło: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku

Komunikacja autobusowa zapewnia transport na trasach: Hel (przystanek Koga) – Jastrzębia Góra – Dębki; Hel – Władysławowo – Gdynia; Hel – Władysławowo – Jastrzębia Góra; Hel – Władysławowo – Karwia; Hel – Władysławowo – Puck; Hel – Gdynia – Warszawa Zachodnia.

Czas podróży pociągiem na trasie: Gdańsk - Hel wynosi 2h 30 minut.

INFRASTRUKTURA KOMUNIKACJI TELEFONICZNEJ

Na całym obszarze miasta dostępna jest sieć telefonii przewodowej. Jedynym ograniczeniem w dostępie do tego środka komunikacji jest bariera kosztowa po stronie indywidualnych odbiorców. Zainstalowane centrale pozwalają na zestawienie dostępu szerokopasmowego do sieci Internet typu Neostrada. Ponadto Hel pozostaje w całości w zasięgu operujących na polskim rynku operatorów telefonii komórkowej.

3. DZIEDZICTWO KULTUROWE, OBSZARY CHRONIONE

Miasto Hel obok unikalnych walorów krajobrazowych i specyficznego mikroklimatu z dużą obecnością jodu, może poszczycić się także licznymi obiektami o wartości historycznej i kulturowej.

Do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Pomorskiego zostały wpisane następujące obiekty (stan na dzień 31.08.2007 r.):

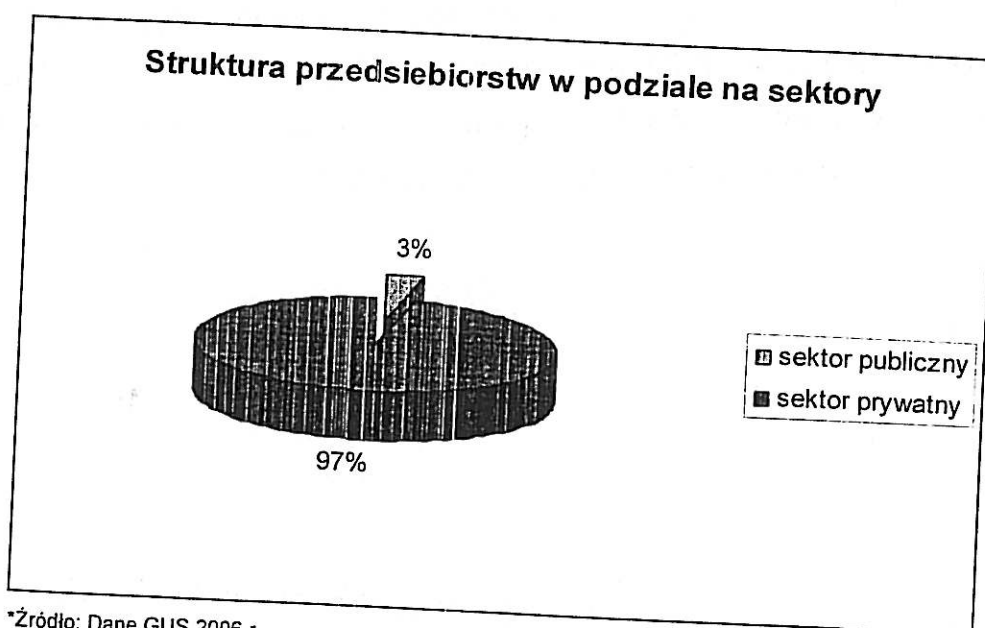
1. Kościół p.w. Św. Piotra i Pawła – jest najstarszym budynkiem w Helu. W latach 1525 – 1945 kościół był świątynią lokalnej Gminy Ewangelickiej. Obecnie mieści się tu siedziba Muzeum Rybołówstwa – Oddziału Centralnego Muzeum Morskiego w Gdańsku. Jedynym ruchomym zabytkiem pochodzącym z dawnego wyposażenia świątyni, jest ustawiony w przedsionku dzwon odlany w 1642 r.
2. Karczma Lwia Jama;
3. Zabudowa ulicy Generała Waltera (ul. Wiejska) – niepowtarzalną atmosferę tego miejsca tworzą domki rybackie w zabudowie szachulcowej z końca XVIII w. i połowy XIX w.;
4. Kościół parafialny p.w. Bożego Ciała;

korzystania z morskiego środowiska naturalnego. Zwiedzający mogą skorzystać z wykładu pracowników lub wolontariuszy placówki oraz zwiedzić pomieszczenie laboratoryjne z dużą kolekcją preparatów reprezentujących świat zwierzęcy Bałtyku i wód Antarktycznych. Są tu także akwaria badawcze, w których prowadzone są obserwacje ichtiologiczne.

5. Fokarium - foki żyją w basenie usytuowanym na terenie Stacji Morskiej Instytutu Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego.

4. GOSPODARKA

Priorytetem rozwoju gospodarczego jest stworzenie warunków do efektywnego wykorzystania istniejącego potencjału gospodarczego miasta. Według danych GUS z 2006 r. w mieście zarejestrowanych było 471 podmiotów gospodarczych.

Przedsiębiorcy wg form własności

Wyszczególnienie	Wartość
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	391
Spółki handlowe	8
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1
spółdzielnie	2

- „Mikołajek”,
- „Riviera”,
- Sternik,
- Greenhouse,
- Dom Bursztyn,
- Willa Leon,
- Helion,
- Fregata.

Na terenie miasta występują rezerwy terenów pod budownictwo mieszkaniowe, hotelowo – pensjonatowe, rekreacyjne i usługowe.

Głównym kierunkiem rozwojowym gminy miejskiej Hel będzie w przyszłości turystyka połączona z rozwojem funkcji sanatoryjnych, uzdrowiskowych i rehabilitacyjnych oraz rekreacji całorocznej.

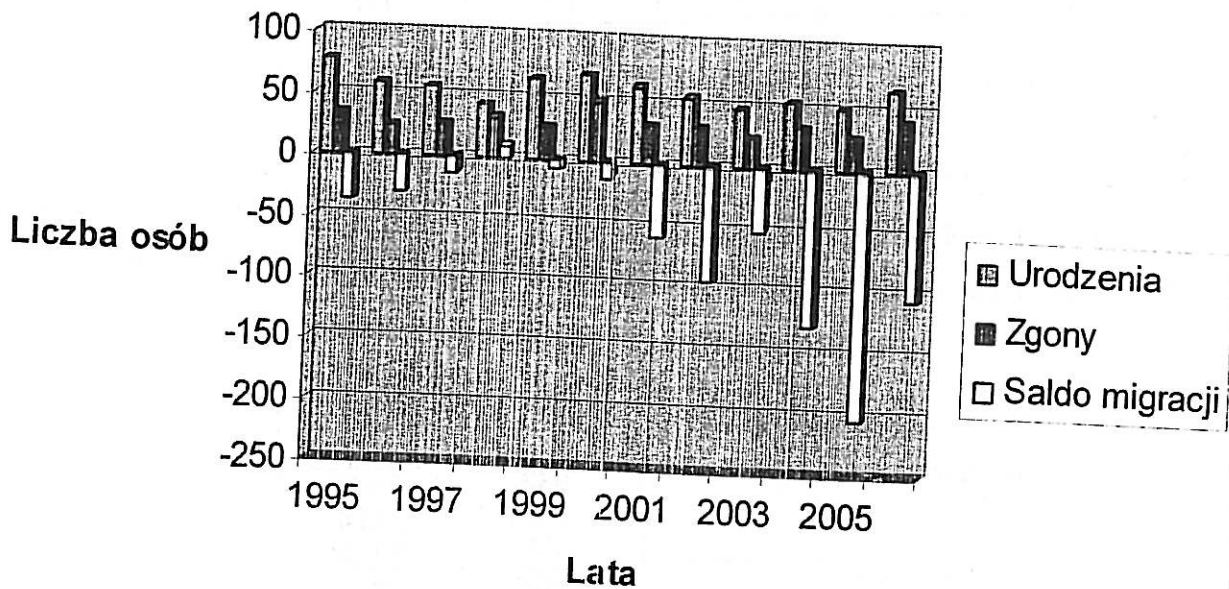
5. MIESZKAŃCY

Liczba ludności i jej struktura w znaczący sposób wpływają na możliwości rozwojowe lokalnych społeczności. Do najważniejszych czynników demograficznych warunkujących tempo rozwoju należą:

- poziom wykształcenia mieszkańców;
- równowaga pomiędzy płciami na danym obszarze;
- dodatnie saldo migracji;
- właściwe proporcje pomiędzy liczbą ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym;
- przewaga urodzeń nad zgonami.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące populacji gminy na przestrzeni lat 1995 - 2006.

Ruch naturalny ludności w latach 1995 - 2006

*Źródło: Dane GUS

STRUKTURA WIEKOWA

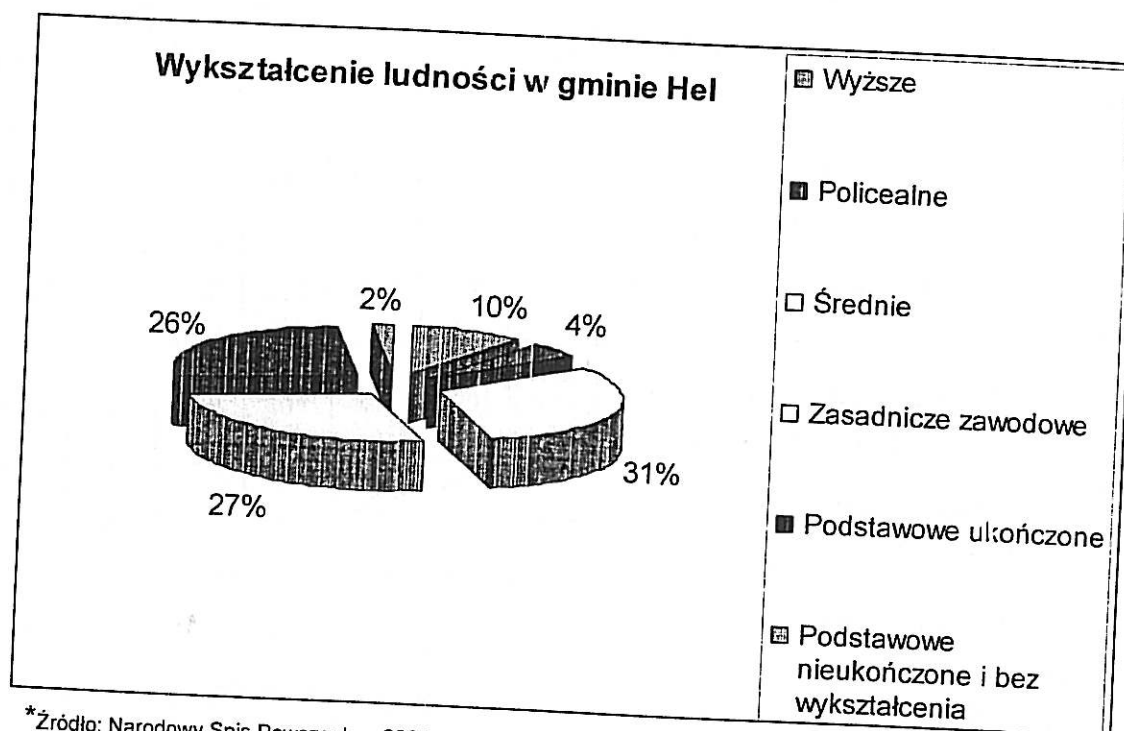
Poniższa tabela przedstawia populację gminy w rozbiciu na grupy wiekowe uwzględniając płeć.

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0-4 lata	261	139	122
5-9 lat	241	121	120
10-14 lat	226	126	100
15-19 lat	201	111	90
20-24 lata	324	162	162
25-29 lat	375	214	161
30-34 lata	371	213	158
35-39 lat	295	158	137
40-44 lata	276	149	127
45-49 lat	294	141	153
50-54 lata	285	136	149

Rodzaj wykształcenia	Liczba osób	Mężczyźni	Kobiety
Wyższe	344	224	120
Policealne	156	34	122
Średnie	1 103	501	602
Zasadnicze zawodowe	951	613	338
Podstawowe ukończone	918	360	558
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	71	29	42

*Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002 r.

Graficzny obraz powyższej tabeli przedstawia się następująco:

*Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002 r.

Krokowa	Ogółem	784	700	492	472	487	454	444	427	401	371
	Kobiety	298	334	288	281	285	281	271	265	251	233
Kosakowo	Ogółem	386	439	421	435	356	259	235	235	245	245
	Kobiety	226	259	271	284	230	175	166	167	177	178

*Zródło: Powiatowy Urząd Pracy w Pucku

Wyszczególnienie	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni
Ogółem	17	15	58
Kobiety	9	9	34
Mężczyźni	8	6	24

*Zródło: Powiatowy Urząd Pracy w Pucku (stan na dzień 30.VI.2007 r.)

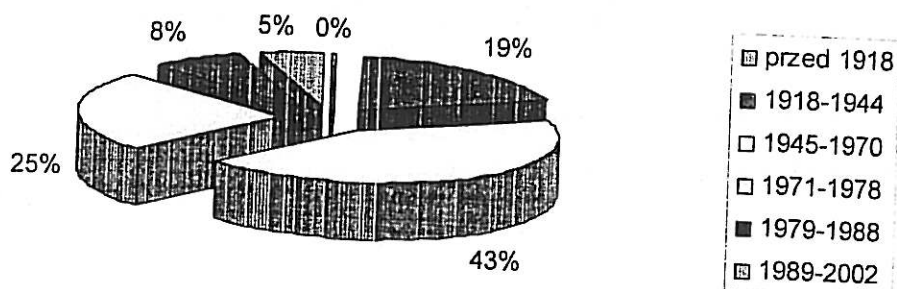
Najliczniejszą grupę stanowią bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy. Najmniej jest osób zarejestrowanych do 1 miesiąca, natomiast bezrobocie z pozostałych przedziałów czasowych kształtuje się na podobnym poziomie. Najniebezpieczniejszą grupę stanowią bezrobotni zarejestrowani powyżej 24 miesięcy, gdyż przyjmują pozycję pasywną. Osoby te, mimo posiadanych kwalifikacji, tracą umiejętności, nie są na bieżąco z postępem technologicznym i prawnym.

Problemem, również na poziomie krajowym, jest brak zatrudnienia wśród absolwentów, którzy stawiają pierwsze kroki na rynku pracy. Nie zawsze, mimo odpowiedniego wykształcenia, posiadają kwalifikacje wymagane przez pracodawców. Często przeszkodę stanowi niski poziom znajomości języków obcych. Jednak ich aktywność i mobilność w poszukiwaniu pracy jest znacznie większa niż bezrobotnych długotrwale pozostających bez pracy.

Czas pozostawania bez pracy (m-ce)						Wiek					
do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	pow.24	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-64
Liczba bezrobotnych											
3	11	13	15	16	19	14	26	13	20	4	0

*Zródło: Powiatowy Urząd Pracy w Pucku (stan na dzień 30.VI.2007 r.)

Mieszkania w gminie Hel wg okresu ich powstania

* Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002

Sytuację mieszkaniową w gminie należy uznać za złą, zarówno pod względem liczby mieszkań, przypadającej na mieszkańca powierzchni użytkowej, jak i wyposażenia w podstawowe media. Obecnie na liście Zespołu Zakładów Obsługi Miasta jest 79 rodzin oczekujących na przydział mieszkania.

Mieszkania wg ilości izb

Liczba izb w mieszkaniu	Liczba mieszkań
1 izba	51
2 izby	255
3 izby	773
4 izby	314
5 i więcej izb	103

* Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002

Mieszkania wg powierzchni

Powierzchnia mieszkania [m ²]	Liczba mieszkań
do 30	119
30 – 39	308
40 – 49	526
50 – 59	261
60 - 79	134

przystosowanymi do przyjęcia indywidualnych turystów i wczasowiczów (kwatery prywatne).

6. EDUKACJA I KULTURA

SZKOLNICTWO

Infrastrukturę oświatową miasta Hel tworzą następujące placówki:

- Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół Ogólnokształcących;
- Gimnazjum w Zespole Szkół Ogólnokształcących;
- Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących;
- Przedszkole.

Zbiorcze dane dotyczące oświaty przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przedszkole	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum
Oddziały	6	15	7
Dzieci	130	274	137

*Zródło: Dane GUS 2006 r.

Wyszczególnienie	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum
Liczba komputerów	0	14
Pracownie komputerowe	0	1
Komputery podłączone do Internetu	0	14

*Zródło: Dane GUS 2006 r.

KULTURA

Hel oferuje mieszkańcom oraz turystom bogate spektrum atrakcji kulturalnych. Wśród nich można wskazać:

1. Dom Gościnny „Mikołajek” – Malarstwo Marynistyczne;
2. Miejska Biblioteka Publiczna im. Stefana Żeromskiego;
3. Muzeum Obrony Wybrzeża;
4. Muzeum Rybołówstwa – Oddział Centralnego Muzeum Morskiego w Gdańsku - ekspozycja muzeum składa się z trzech części: stałej wystawy we wnętrzu obiektu, plenerowego skansenu tradycyjnych łodzi rybackich oraz wieży widokowej;

Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	3	2	1	10	10	3	3
Bezrobocie	90	105	99	88	233	265	255	230
Niepełnosprawność	42	45	53	56	97	106	111	112
Długotrwała choroba	12	16	25	35	25	30	67	89
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	32	44	27	39	112	158	105	148
w tym: - rodziny niepełne	27	35	13	32	79	102	36	100
- rodziny wielodzietne	5	9	7	9	33	56	47	58
Alkoholizm	26	30	25	33	49	56	48	71
Narkomania	0	1	3	4	0	4	7	12
Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	6	6	6	13	14	8	11
Przemoc w rodzinie	0	0	0	1	0	0	0	3
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawczej	0	0	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	0	0	0	2	0	0	0	7
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0	0	0

* Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu

Wykorzystanie środków finansowych ogółem za 2006 r. (zł)

Zadania	Plan	Wykonanie	%
Zadania zlecone gminie	94 150,00	79 516,00	84,45
Zasiłki rodzinne i świadczenia opiekuńcze	821 609,00	604 326,00	73,55
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	10 612,00	10 612,00	100
Zadania własne gminy:	130 600,00	130 600,00	100
w tym			
- zasiłki okresowe	19 000,00	19 000,00	100
- zasiłki celowe i w naturze	89 800,00	89 800,00	100
- dotacja celowa na dożywianie dzieci w szkole	19 632,00	19 632,00	100
- dotacja na dożywianie osób dorosłych	2 168,00	2 168,00	100

* Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu

niepełnosprawne. Wychowankowie są objęci terapią zajęciową – plastyczną, muzyczną, taneczną, teatralną), pedagog szkolny i dzielnicowy miasta Hel.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Helu zatrudnia 7 pracowników. Kadre placówki tworzą:

- kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu,
- główny księgowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu,
- starszy pracownik socjalny,
- starszy inspektor,
- inspektor ds. świadczeń rodzinnych,
- dwie opiekunki środowiskowe.

Opieka zdrowotna na terenie miasta realizowana jest przez:

- Szpital Wojskowy,
- Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej.

Na obszarze miasta Hel funkcjonują dwie apteki:

- Apteka „Bursztynowa”,
- Apteka „Helska”.

<ul style="list-style-type: none"> - Występowanie niepowtarzalnych walorów krajobrazowych. - Rosnąca świadomość konieczności ciągłego podwyższania standardu usług dla ludności miasta, także w zakresie pomocy społecznej (znajdująca odzwierciedlenie w realizacji zadań publicznych). - Istnienie podstaw instytucjonalnych dla realizacji zadań w ramach pomocy społecznej. - Duża liczba mikro- i małych przedsiębiorstw, mogących generować nowe miejsca pracy. - Podnoszenie kwalifikacji przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (szkolenia, kursy). - Wymiana doświadczeń między ośrodkami pomocy społecznej. - Rozwój infrastruktury technicznej (np. budowa i modernizacja sieci drogowych, kanalizacyjnych) zachęcający potencjalnych inwestorów do lokowania inwestycji i kapitału na terenie miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> - niepełnosprawnych (brak miejsc pracy). - Ubóstwo niepełnosprawnych. - Brak źródeł informujących osoby niepełnosprawne o istniejącej pomocy. - Słaba świadomość rodziców o problemach dzieci. - Niedostateczne wyposażenie placówek pomocy społecznej (np. sprzęt rehabilitacyjny). - Słabo rozwinięta informatyzacja. - Niewystarczająca profilaktyka w środowiskach zagrożonych wykluczeniem społecznym. - Słabo rozwinięta współpraca ze środowiskami naukowymi. - Niewystarczająca promocja miasta. - Brak dobrze rozwiniętego systemu informacji gospodarczej (np. w odniesieniu do pozyskiwania środków pomocowych na rozwój działalności gospodarczej, szkolenia dla inwestorów). - Niedostosowane do wymagań rynku systemy kształcenia młodzieży. - Wysoka kapitałochłonność inwestycji infrastrukturalnych, co zmniejsza środki przeznaczone na rozwój zasobów ludzkich.
--	---

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - Utrzymujący się wzrost gospodarczy i wynikająca stąd poprawa jakości życia ludności. - Bogacenie się społeczeństwa polskiego. - Dotacje z Unii Europejskiej przyznawane w ramach funduszy pomocowych. - Utrzymanie się pozytywnych trendów dotyczących podnoszenia poziomu wykształcenia wśród mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> - Konkurencja pomiędzy gminami w zabieganiu o środki pomocowe oraz lokalizacje inwestycji. - Osłabienie rozwoju gospodarczego. - Niekontrolowany napływ turystów i nieskoordynowany rozwój budownictwa letniskowego bez odpowiedniej rozbudowy infrastruktury. - Niewłaściwa polityka państwa wobec samorządów.

3. PODSUMOWANIE ANALIZY SWOT

Jak wynika z tabeli analizy SWOT wiele zagrożeń dla rozwoju miasta sytuuje się w sferze szeroko rozumianej polityki społecznej. Takie zjawiska, jak bezrobocie i ubóstwo z jednej strony są wynikiem określonych procesów społeczno - gospodarczych, z drugiej zaś same potrafią generować nowe problemy w postaci uzależnień, czy przemocy w rodzinie. Ich rozwiązanie wymaga kompleksowego podejścia do zastanej rzeczywistości, ze szczególnym uwzględnieniem osób, które zagrożone są wykluczeniem społecznym. Jak pokazują dotychczasowe doświadczenia łatwo stać się beneficjentem systemu pomocy społecznej, o wiele trudniej jednak powrócić na drogę samodzielności i odpowiedzialności za byt własny i losy rodziny. Dlatego też w proponowanych działaniach położono duży nacisk na profilaktykę, zadania edukacyjne i terapeutyczne.

Ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2004, nr 64, poz. 593), na gminy nałożono poniżej zaprezentowane zadania.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
2. sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej;
8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie z niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
10. praca socjalna;
11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych;
13. tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną;
14. dożywianie dzieci;
15. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.; tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zmianami) regulująca nowy system pozaubezpieczeniowych świadczeń społecznych, finansowanych w całości ze środków budżetu państwa, całkowicie odrębny od systemu pomocy społecznej. Zamiast, tak jak dotychczas, szeregu różnych, niezależnych od siebie świadczeń ustawa ta wprowadza tylko jeden zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, które zastępują obecne zasiłki i świadczenia (np. zasiłek wychowawczy, świadczenie z funduszu alimentacyjnego, jednorazowy zasiłek macierzyński z pomocy społecznej, gwarantowany zasiłek okresowy).

Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143 z późn. zm.). Ustawa o zatrudnieniu socjalnym stwarza szansę na powrót do społeczeństwa osobom, które z różnych powodów znalazły się na marginesie życia społecznego. Ustawa ma zastosowanie przede wszystkim do osób, które nie posiadają własnych dochodów, a w szczególności osób bezdomnych w procesie wychodzenia z bezdomności, osób uzależnionych od alkoholu w procesie leczenia, osób uzależnionych od narkotyków w procesie leczenia, osób chorych psychicznie, długotrwale bezrobotnych, byłych więźniów oraz uchodźców. Drugą formą pomocy przewidzianą w ustawie jest wsparcie zatrudnienia osób, które uległy wykluczeniu społecznemu.

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.). Według ustawy ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. Ustawa przewiduje, że w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, Kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.). Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest aktem prawnym wprowadzającym kompleksowe rozwiązania dotyczące podstawowych dziedzin działalności organizacji pozarządowych w Polsce. Obszary, które reguluje ustawa to: prowadzenie działalności pożytku publicznego (działalność odpłatna i nieodpłatna pożytku publicznego), uzyskiwanie przez

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz. 734 z późn zm.) nakłada na władze samorządowe (wójta, burmistrza lub prezydenta miasta) obowiązek rozpatrywania wniosków osób uprawnionych do otrzymania dodatków i wydawania decyzji administracyjnych w sprawie przyznania (bądź odmowy przyznania) dodatku mieszkaniowego. Wypłata dodatków jest zadaniem własnym gmin, które otrzymują w związku z tym dotacje celowe z budżetu państwa.

2. PLANOWANIE STRATEGICZNE W MIEŚCIE HEL – PRZYJĘTE ZASADY

W opracowanej strategii przyjęto kilka założeń, wynikających z zasad planowania strategicznego, materii polityki społecznej, a także posiadanej przez władze miasta praktyki. Jasne określenie zasad pozwoliło z jednej strony na koncentrowanie się na najważniejszych dla gminy kwestiach, z drugiej zaś strony stwarza szansę do zachowania spójności i komplementarności podejmowanych działań. Te zasady to:

- **zasada pomocniczości** – podejmowane będą działania aktywizujące i pobudzające do działania osoby bezpośrednio dotknięte konkretnymi problemami społecznymi, dopiero potem bezpośrednie działania ratunkowe władz samorządowych;
- **zasada efektów odłożonych w czasie** – pewne działania, choć może nie tak spektakularne i nie przynoszące bezpośrednich efektów będą procentować w przyszłości;
- **zasada promieniowania efektów** – przy wyborze konkretnych działań podejmowano takie, które poprzez łańcuch przyczynowo – skutkowy będą odnosiły pozytywne skutki również w innych obszarach;
- **zasada akceptacji społecznej** – podejmowane działania, choć słuszne aksjologicznie, muszą być społecznie akceptowane (wyjaśnienie działań, jawność poczynań, zaangażowanie jak największej liczby wolontariuszy itp.);
- **zasada kontroli społecznej** – wdrażany program będzie na bieżąco raportowany oraz wykazywane będą jego pozytywne skutki tak, by społeczność lokalna mogła oceniać jego poprawność i przydatność;